

Posudek vedoucího diplomové práce

Obor: Pedagogika

Autorka: **Michaela Poláčková**

Název: **Formativní hodnocení**

Vedoucí práce: PhDr. Karel Starý, PhD.

Oponent: Doc. PaedDr. Jan Slavík. CSc.

Téma diplomové práce Michaely Poláčkové vychází z jejího zájmu o průběh hodnotících procesů ve výuce, který projevila již v průběhu magisterského studia. Tématem se zabývala ve výběrovém semináři Efektivní výukové strategie. V diplomové práci autorka svůj zájem projevila zevrubným prostudováním domácí literatury vztahující se k tématu školního hodnocení, které doplnila o několik zásadních publikací zahraničních. Seznámila se tak především s pojetím P. Blacka a D. Wiliama, které se díky mezinárodním výzkumným projektům (OECD) rozšířilo do celého světa.

V teoretické části vymezuje základní pojmy školního hodnocení se zdůrazněním aspektu zpětné vazby pro žáka. Hodnocení zde prezentuje i jako jeden z cílů vzdělávacího procesu – naučit žáky hodnotit své vrstevníky i sama sebe. Kapitola o školním hodnocení přináší mnoho zajímavých poznatků, je logicky uspořádána a směřuje k zúžení tématu školního hodnocení směrem k jeho formativní funkci, na kterou se soustředí v další kapitole. Formativní hodnocení je zde nejdříve představeno v historické perspektivě, pak se soustředí zdůvodnění jeho potřebnosti a popis postupů jeho zavádění do školní praxe. Na teoretické části oceňuji, že je text napsán srozumitelně, bez nadužívání odborných termínů, s vyváženým množstvím citací a autorčiných parafrází a shrnutí nastudované literatury. Kapitola je dobrým východiskem pro výzkumnou pro empirickou část diplomové práce.

Empirická část krok za krokem popisuje výběr výzkumné strategie vzhledem k položeným výzkumným otázkám, konstruování vzorku, metody sběru dat, jejich analýzu a interpretaci. Velice oceňuji, že se autorka nedala odradit úskalími kvalitativní metodologie a rozhodla se použít design vícečetné případové studie, který patří v českém pedagogickém výzkumu k ojedinělým. Při konstruování vzorku postupovala samostatně a volbě výzkumných metod ne zvolila jednoduchou cestu. Rozhodla se důsledně triangulovat svá zjištění pomocí různých metod sběru dat – rozhovory a pozorování, pomocí různých zdrojů – učitel, žáci, výzkumník. Výsledkem bylo velké množství dat, se kterými se M. Poláčková musela vypořádat. Ani v této fázi však nepolevila. Mnoho času strávila pečlivým přepisem všech zvukových nahrávek (ukázka viz přílohy diplomové práce). Poté se seznámila se softwarem Max QDA a jeho pomocí provedla kódování a analýzu přepsaných rozhovorů. Výpovědi učitele o tom, jak hodnotí ve výuce tak byly konfrontovány s vnímáním jeho žáků a realitou zaznamenanou při výuce na základě autorčina pozorování. Umožnilo to odhalit a dobře popsat značně odlišné přístupy u třech učitelek. Tady se ukázalo, jak citlivě byly vybrány. Ač žádná z nich neabsolvovala speciální vzdělávání v teorii školního hodnocení, ukázalo se, že některé postupy formativního hodnocení realizují intuitivně a v jednom případě se dokonce jednalo o mimořádně kvalitní přístup. Za velmi cenné považuji i soustředění na jeden vyučovací předmět (AJ) a na 2. stupeň ZŠ. Empirickou část diplomové práce považuji za nadprůměrnou co do rozsahu i kvality zpracování.

Pro obhajobu doporučuji položit otázky: Jak empirický výzkum změnil pohled autorky na školní hodnocení, na jaké otázky odpověděl a jaké další otázky naopak přinesl, popřípadě kterými směry by se výzkum mohl dále ubírat.

Závěr vedoucího práce:

Doporučuji diplomovou práci Michalely Poláčkové k obhajobě a navrhuji klasifikaci: *Výborně*

V Praze dne 11. září 2009

Karel Starý